

KÖNYVAJÁNLÓ

Megjelent a Palóc Társasági Könyvek sorozat 3. kötete Petrolay Margit Palócföldi mesék című mesekönyve. Az író élete utolsó szakában barátságával ajándékozta meg a Palóc Társaságot. Most napvilágot látott könyve Erdei kalács címmel 1966-ban jelent meg először. 1993-ban így vallott a könyvről:

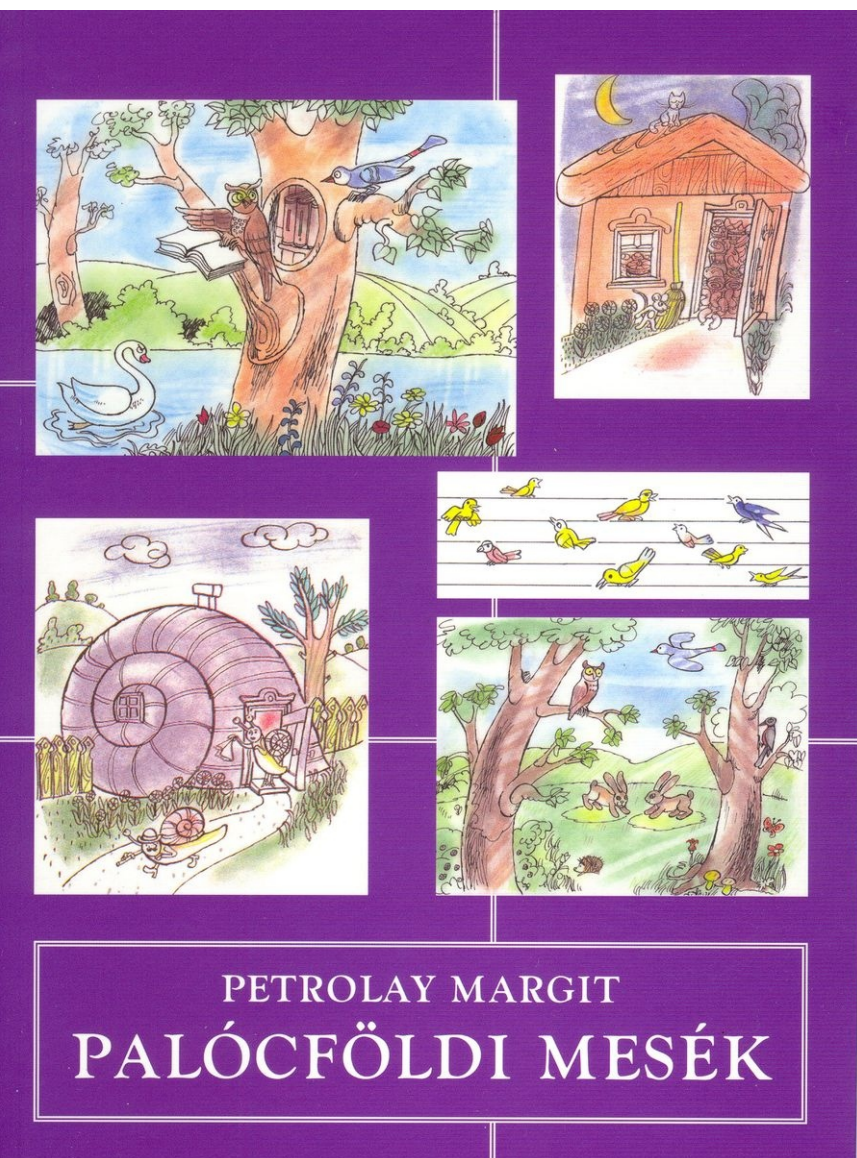
„Legkedvesebb könyvem az Erdei kalács című mesekönyv. ... Egy mátrai élménynek a szüleménye. Fenyvespuszta fönt van Nógrád megyében, ahol több nyarat töltöttem el egy bányászcsaládnál. Nagyon kedves és érdekes család volt Asztalos Kálmán családja. Hozzájuk úgy jutottam el, hogy Borival meg Lacival eltévedtünk

mikor Bori néninél nyaraltunk az erdőben. Az öreg Asztalos akkor már nyugdíjas volt és teheneket nevelt. Nagyon idilli volt az egész dolog. Elbeszélgettünk és közben megérkezett az egyik unokája kijött a nagyapóhoz és ott folyt le az a dialógus, amit én ebben a mesében írtam meg. Én nagyon szerettem ezt a mesémet, mert az egész idilli világ benne volt. Ezt, úgy látszik, az olvasóim is megérezték. A pedagógus barátnőim is. Nagyon népszerű mese.”

A mesekönyv utószavában Trencsényi László írja:

„Asztalosék a saját életükről meséltek. Ez a mesélőképesség és mesélőkedv valószínűleg öröklődött a palócknál. Asztalosné, ha a konyhában főzött, készítette az ebédet, eközben elkezdett mesélni. Volt úgy, hogy egy kis róka lakott náluk, és ugyanúgy beépült a családjukba, mint a kutyák. Szóval, élt körülöttük minden. A tárgyak is éltek. Az állatok megelevenedtek, egyéniségek lettek és együtt éltek a családdal.

Nem állítom, hogy innen a palóc népmesék eredete. Mert a palóc mesék gyűjteményeiben más műfaj található. Azok kidolgozott és megformált történetek, olyan

PETROLAY MARGIT PALÓCFÖLDI MESÉK

Boccaccio-szerűek. Az, amit Asztalosék körében élt, nem volt művészileg megformálva, de hozzá tartozott az életükhöz.

Ez a vidék nevelte Mikszáthot is, ezt a népcsoportot ismerte. Mikszáth palóc történetei sem azonosíthatók azzal, amit én a Mátrában az ötvenes-hatvanas években megéltem. De mégis: ez egy olyan népcsoport, amely szeretett mesélni, szerette a saját életét megeleveníteni, kiszínezni.”

Végül az előszót jegyző Praznovszky Mihály gondolatával ajánljuk kötetünket minden óvodásnak, kisiskolásnak és természetesen a szülőknek:

„Ennek a könyvnek minden palóc falu iskolájában ott kell lennie, ott sorakozzon minden palóc kisgyerek könyvespolcán, s ezt kell ajándékozni a bizonyítvány mellé, vagy karácsonyra, hogy a tájhoz, a tájhoz való kötődést már kisgyermekként megérezze a gyermek, még ha nem is tudja milyen fontos lehetőséget kapott a sorstól, hogy ide született, a palóc mesék hazájába.”